

УДК 687.152+355.665:358.4

КОМПЛЕКТНІСТЬ ЛЬОТНО-ТЕХНІЧНОГО ОБМУНДИРУВАННЯ ДЛЯ ПІЛОТІВ-ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Студ. Я.П. Валенкевич, гр. МгШМК-2-17

Студ. І.А. Черненко, гр. МгШМК-2-17

Наукові керівники проф. Н.В. Остапенко
ас. Г.М. Токар

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Вивчення, аналіз та класифікація різновидів льотно-технічного обмундирування пілотів-військовослужбовців для подальшої розробки сучасного, надійного та ергономічного захисного одягу, що користуватиметься попитом. Провести аналіз комплектності структурних елементів, конструктивно-технологічних рішень захисного одягу та засобів індивідуального захисту для пілотів військової авіації.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є проектування захисного одягу. Предметом є дослідження комплектності льотно-технічного обмундирування, що уможливило захист військового пілота, забезпечення його оптимального фізіологічного та психологічного стану з метою збереження здоров'я та працездатності.

Методи та засоби дослідження. Використано системно-структурний аналіз складових льотно-технічного обмундирування пілотів, теоретично досліджено та оцінено діяльність військовослужбовців.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результаті. Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що систематизовано комплектність льотно-технічного обмундирування. Практичне завдання полягає у розробці сучасного захисного одягу для льотно-технічного складу, що має повністю задовольняти вимоги українських пілотів.

Результати дослідження. Військовий захисний одяг являє собою складний асортимент виробів, до яких висувається комплекс жорстких і суперечливих вимог, пов'язаних із функціональним призначенням. Створення військового захисного одягу на сучасному етапі – складне завдання через різноманітність умов його використання у процесі професійної діяльності, а саме - кліматичних умов, фізичного та психологічного перевантаження.

До сьогодні льотне обмундирування продовжує удосконалюватись з урахуванням сучасних вимог, зокрема завдяки появі нових матеріалів та технологій. Так, в авіації необхідним і достатнім є обґрунтований вибір деталей, вузлів виробів, комплектності одягу пілотів, членів екіпажу та наземного персоналу.

Захисне спорядження льотно-технічного складу призначене для захисту військовослужбовців від дії несприятливих факторів польоту і зовнішнього середовища в різних кліматогеографічних районах; створення спільно з іншими бортовими і наземними засобами забезпечення життєдіяльності та необхідних умов для виконання екіпажами своїх функціональних обов'язків на всіх етапах діяльності в польоті та на землі; порятунку в аварійних ситуаціях під час вимушеного покидання повітряного судна; виживання під час автономного перебування в безлюдній місцевості.

Залежно від призначення захисне спорядження льотно-технічного складу поділяється на (рис. 1):

**Сучасні матеріали і технології виробництва виробів
широкого вжитку та спеціального призначення**

Ергономіка і проектування одягу

- висотне (кисневі маски, висотні компенсуючі костюми з носками та рукавицями, герметичні шоломи);
- протиперевантажувальне (протиперевантажувальні костюми, протиперевантажувальні пристрої);
- водозахисне (морські рятувальні комплекти, плавальні паси, жилети);
- для захисту від ударів (захисні шоломи, бронежилети);
- для захисту від температурного впливу (сезонний польотний одяг, взуття, рукавиці, головні убори, вентиляційне спорядження).

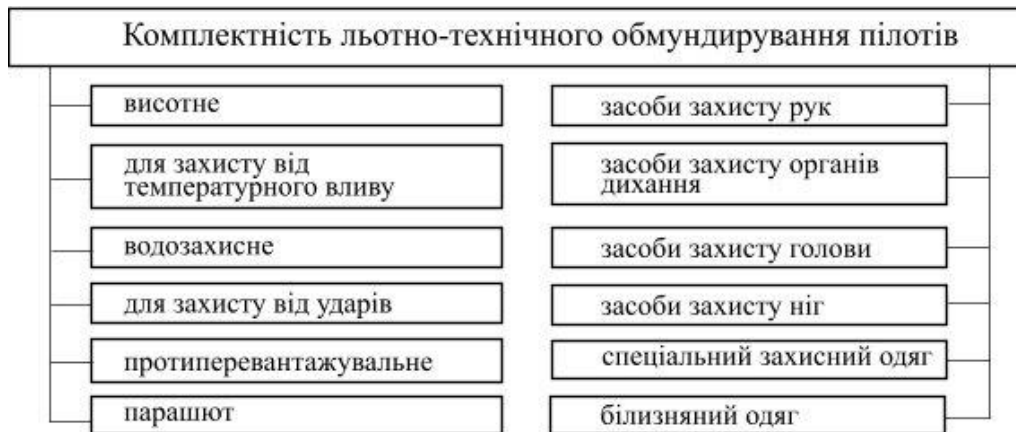

Рисунок 1 – Класифікація різновидів льотно-технічного обмундирування

Сьогодні ведеться активна розробка сучасного обмундирування для льотно-технічного складу. Воно має повністю задовольняти вимоги українських пілотів, виходячи з реалій повсякденної служби та умов ведення бойових і пошуково-рятувальних дій.

Льотно-технічне обмундирування повинно максимально відповідати комплексу показників призначення, надійності, ергономічності, технологічності та економічності. Основною задачею процесу проектування є вибір таких конструктивно-технологічних рішень, які відповідають всім вимогам, що висуваються, і враховують всю інформацію про призначення, умови експлуатації і новітні наукові розробки.

Висновки. На основі аналітичних досліджень визначено комплектність захисного спорядження льотного складу та його призначення. Вивчено та обґрунтовано вимоги до льотно-технічного обмундирування; проведено аналіз ринку захисного одягу для пілотів-військовослужбовців.

Ключові слова: льотно-технічне обмундирування, захисний одяг, військовослужбовець.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Дослідження конструктивно-технологічних рішень різновидів захисного одягу для пілотів військової авіації / Рубанка А.І., Токар Г. М., М. Д. Стельмах, А. В. Горіна, Остапенко Н.В.: А.Ю. Вісник ХНУ. – 2018. – №1 (245).
2. Защитное снаряжение экипажа [Електронний ресурс]: Режим доступу <https://studfiles.net/preview/2137801/page:9/>